

Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: Agnieszka Puzio-Dębska

---

100 - lecie odzyskania niepodległości w "13"

Publikowane od

12.09.2018 08:26:57

Galeria "13" mieszcząca się w Centrum Medycznym przy ul. Żwirki 26 w Mławie zaprasza do obejrzenia bardzo interesującej i na czasie wystawy dokumentalno - fotograficznej, upamiętniającej 100-lecie niepodległości Polski „Rok dla niepodległej”.

Na ośmiu dużych planszach można zobaczyć 52 skany zdjęć i dokumentów z podpisami oraz kalendarz wydarzeń historycznych od lipca 1914r do stycznia 1919 r. przedstawiający po kolei zdarzenia i okoliczności które doprowadziły do odzyskania wolności.

Premiera tej wystawy miała miejsce na początku roku w szkolnej Galerii „E” przygotowanej przez nauczycielki-bibliotekarki Zespołu Szkół nr 4 im. Obrońców Mławy z Września 1939r Elżbietę Kwiatkowską i Bogumiłę Pawłowską.

Wystawę można zwiedzać do 6 października br. od poniedziałku do soboty w godzinach otwarcia przychodni.

Polec

Kalendarium wydarzeń

28 Sierpnia 1914

Austro-Węgry wypowiadają wojnę Serbii. W ciągu kilku kolejnych dni dzieje ten, efekt dziesiąt. Na mocy porozumień sejmowiczek Rosji ogłasza mobilizację wojska przeciwko Austro-Węgrom. W odpowiedzi Niemcy wypowiadają wojnę Rosji, a następnie Francji. Zabójczy stają po dwóch stronach frontu. Rozpoczyna się I wojna światowa.

Początek sierpnia 1914

Naczelne Dowództwo Niemieckie i Austro-Węgierkie wydają odzwę, w którym – zwracając się do Polaków mieszkających w zabiorze rosyjskim – wzywają do włączenia się do wojennych armii państw centralnych. „Wolność! Wam również i niepodległość!” piszą. Deklaracje zawarte w odzwę się jednak nigdy.

5-6 sierpnia 1914

Utworzona 3 sierpnia pierwsza kompania kadrowa pod dowództwem Józefa Pinańskiego wyrusza z Olszandrów pod Krakowem i przekracza granicę pomiędzy Galicją, a Królestwem Polskim. Celem akcji jest wywołanie powstania antyrosyjskiego na terenie Kotagajów. Przedsięwzięcie kończy się niepowodzeniem. Kompania wraca do Krakowa i staje się siewowem szafliem Legionów Polskich przy armii austro-węgierskiej.

wiosna 1915

Państwa centralne zaprzęają rezerwy Królestwa Polskiego i dokonują podziału okupowanych ziem. Rozdzielone są przez Będzin, Częstochowę, Działoszyń, Walew, Tomaszów, wództwo białej Policy i Węgrów do Kody w rejonie Chelma. W Łuzanie utworzone Centralną Agencję Polska, skupiającą Polaków mieszkających na Zachodzie. Jej głównym celem była aktywne podziemnie i przypominanie sprawy polskiej wśród opinii publicznej w krajach zachodnich. Na Zachód przybywa z Rosji Roman Dmowski.

5 listopada 1914

Na konferencji szefów niemieckiego i austro-węgierskiego w Pradze ogłoszono akt, który zapowiadał utworzenie z ziem Królestwa Polskiego „państwa samodzielnego z demokracją, samostacją i konstytucyjnym ustrojem”. Był to pierwszy akt wydany najwyższych przedstawicieli państw biorących udział w I wojnie, w którym zapowiadano utworzenie samodzielnego państwa polskiego.

grudzień 1914

W parlamencie włoskim (Włochy stały się stroną Ententy) rozpoczęła się dyskusja na temat wniosku o wykreślenie Polki o zakończeniu działań wojennych.

25 grudnia 1914

W rozkazie noworocznym cesarza Mikołaja II zapowiada „utworzenie Polki wojennej, złożonej ze wszystkich trzech części, detali i rezerwy”. W tym czasie jednak w posiadaniu Rosji nie była znajdował się już w praktyce żaden teren polski. Po abdykacji cara 16 III 1917 roku, rozkaz przestał mieć jakiegokolwiek znaczenie.

Adres źródłowy: <https://mlawa.pl/arttykul/100-lecie-odzyskania-niepodleglosci-w-13>